

Neděle 3.10.2010 – Sbor Církve bratrské v Praze 3
(slavnost díkůvzdání)

Lk 17,11-19 „**O nevděčnosti zbožných a vděčnosti toho jednoho**“

Od malička vedeme děti k tomu, aby za jídlo, oblečení, hračky, dárky, pomoc poděkovaly a jindy za věci, které potřebují, poprosily. Později pokračujeme ve výchově tím, že děti učíme se omluvit a prosit o odpuštění anebo omluvu přijímat a odpouštět. Ne vždycky a ne u všech se to povede. A tak se můžeme setkat s dobře vedenými a vychovanými dětmi anebo také s dětmi nevychovanými. Pokud si děti neodnesou dobré vychování a dobré návyky z domova, pak z nich jsou za pár let nevychovaní dospělí. Nevychovaný dospělý to je neštěstí. Ovšem ještě smutnější případ je nevychovaný a nevděčný křesťan. To jsou pak všechny řeči o víře k ničemu, když se ukáže, že se někdo neumí slušně chovat...

1. Nejdříve prosba, potom vděčnost

Vděčnost je dobrá lidská vlastnost. Vděčnost má vliv na mezilidské vztahy. Když děkujeme, dáváme tím najevo, že jsme porozuměli tomu, co nám chtěl někdo říct dárkem, konkrétní pomocí anebo ještě jiným způsobem. Slovy vděčnosti vlastně říkáme, že láska, starost, péče nebo ochrana od druhých nejsou pro nás samozřejmostí. Vidíme v tom malý zázrak, protože je to dobrovolné. Tys to nemusel udělat, ale chtěl jsi to pro mě udělat. *Díky!* – Když stojíme před Bohem a myslíme na to, co od Něho všechno máme a přijímáme, neměli bychom šetřit slovy vděčnosti. Tak, jak se snažíme poděkovat lidem, tak bychom měli radostně děkovat Bohu. Jenže.... právě v tom se projevuje něco z naší přirozenosti, starého Adama, že velice ochotně a rádi přijímáme Boží dary. Považujeme to za samozřejmost, že nám Bůh dává zdraví, síly, poskytuje ochranu nebo žehná. Někdy si dokonce myslíme, že nám Pán Bůh zůstal něco dlužen. Ovšem když se jedná o vděčnost, pak to určitě nepřeháníme. A nejednou ani nepoděkujeme! Zapomeneme poděkovat.... Jako v tom příběhu.

Nevím, jak vychovávali rodiče děti kdysi v Izraeli, a nevím, kde se stala chyba. Každopádně se v evangeliu dočteme o tom, že s nevychovaností nebo nevděčností dospělých se setkal kdysi také Ježíš. Evangelista Lukáš vypráví o 10 těžce nemocných lidech, o malomocných. Židé považovali tuto nevléčitelnou nemoc za Boží trest za zvlášť těžké hříchy. Byla to jakási „klatba“, která spočívala na takto nemocných lidech. Bylo to něco jako dnešní AIDS. Lidé zasažení leprou fyzicky pomalu umírali. Ovšem kvůli charakteru onemocnění trpěli nejen fyzicky, ale také sociálně: museli opustit své domovy a rodiny a žít v izolaci. A nakonec se trápili také duchovně tím, že se Pán Bůh na ně hněvá. Byl to život bez lásky, bez radosti a bez naděje. Deset takto postižených lidí žilo společně někde v ústraní. Vůbec nevadilo, že 9 z nich to byli Židé a 1 Samařan. Za normálních okolností by spolu nevydrželi: těch 9 by se na toho Samařana ani nepodívalo, tak Židé Samařany pohrdali. A ten Samařan by těm Židům zase dával najevo, jak je nenávidí. Ovšem společný úděl a neštěstí je lidsky sblížilo a dalo na vzájemnou nevraživost zapomenout...

2. Nejen dar, ale i Dárce

Když se malomocní dověděli, že do jejich končin přichází galilejský prorok Ježíš, nemohli se dočkat. Věděli, že z jejich nemoci je může uzdravit jedině Bůh. Volali k Němu určitě mnohokrát, ale nic se nestalo. Teď jim svítla nová naděje. O Ježíši už slyšeli, věděli o Jeho uzdravující moci, o Jeho dobrotě a solidaritě. Věděli, že v Ježíšově službě se projevovala

zvláštní Boží přítomnost. Možná už znali příběh jiného malomocného, kterého Ježíš uzdravil u Kafarnaum. Nevíme, ale je to docela možné. – V této životní situaci je Ježíš jejich jedinou nadějí. Proto na něho volají a křičí o pomoc. „*Ježíši, Mistře, smiluj se nad námi!*“. Na jejich volání o pomoc přichází zvláštní odpověď: „*Jděte a ukažte se kněžím!*“. Žádné uzdravovací tanečky, žádné doteky, žádné tajemné formule. Ježíš těmto mužům připomíná známé předpisy Zákona, podle kterých jedině kněží mohli potvrdit, že je malomocný očištěn a uzdraven. – Jenže to mělo jeden „háček“. Ježíš posílá malomocné ke kněžím *dříve* než byli uzdraveni. Tím od nich vlastně požaduje, aby Mu důvěřovali. Mají věřit Ježíšovu slovu, poslechnout a jít. Malomocní Ježíšovo slovo vzali vážně, poslechli a šli. Na cestě ke kněžím si všimli, že se něco stalo, že byli uzdraveni. Mohou se vrátit do života, ke svým blízkým i do chrámu! Všichni se radují, ale jeden z nich to prožívá do větší hloubky. – Uvědomuje si zázrak uzdravení, ale vzpomíná také na Toho, kdo je zachránil. Vždyť jsme volali o pomoc, prosili o slitování Ježíše, vždyť to je On, kdo nás uzdravil! Bůh se k nám sklonil a konečně se smiloval! Proto utíká zpátky k Ježíši, oslavuje Boha a děkuje Ježíši Kristu.

3. Kde jsou ostatní? Kde je naše vděčnost?

Příběh nekončí tam, kde bychom čekali. Nemocní jsou uzdraveni, všechno dopadlo dobře. Na konci je však ještě otázka a poučení pro posluchače. Ježíš se ptá: „*Nebylo jich očištěno deset? Kde je těch devět?*“ Všech 10 malomocných prožilo uzdravení, ale pouze jeden z nich přišel za velký dar poděkovat. Ano, Bůh slyší naše prosby, ve své lásce nám odpovídá a dává své dary. Ovšem On nás chce svou dobrotou a smilováním přitáhnout k sobě. Chce, abychom k Němu přišli a odevzdali Mu svůj život. Ježíš chce proměnit naše srdce a náš život. Boží smilování a uzdravení se pro 1 z 10 stalo *zkušeností víry*. Jenom ten Samařan se vrátil k Ježíši a velebil Boží lásku. Pouze 1 z 10 pochopil, že ze smrtelné nemoci ho uzdravil všemohoucí Bůh. Pouze Samařan přijímá své uzdravení jako Boží dar. Tím se stává pro něho uzdravení životním mezníkem a Boží spásou. Musíme nad tím přemýšlet, když si uvědomíme, že správným způsobem se zachoval zrovna příslušník národa, který byl podle Židů od Boha daleko. Právě ten Samařan je ten vděčný, přijímá od Ježíše Boží pomoc a raduje se z ní. Těch 9, Židé, kteří měli podle všeho k Bohu a k Ježíši blíž, zůstali vnitřně tam, kde byli. Dar uzdravení je k Bohu nepřiblížil. Přijímají Boží dary, ale nic to s nimi nedělá!

V tom je i *naše bída*: zajímáme se o Boží dary, o to, co od Krista můžeme dostat, ale už méně o Něho samotného. Kolikrát voláme v nouzi k Bohu o pomoc, prosíme o uzdravení nebo záchranu. Ale když Boží dary dostaneme, tak snadno zapomeneme, kde jsme byli. To je naše nebezpečí: jako věřící/církev jsme si už na Boží lásku a milost tak zvykli, že zůstáváme chladní, že to bereme jako samozřejmost. Už nás to ani nepřekvapí, ani nedojme. - Náš příběh je součástí evangelia. Nejen to. Je v něm evangelium v kostce. Máme v něm před očima Boží a Ježíšovu lásku. Ta je pro všechny: pro Židy, kteří si možná mysleli, že si to uzdravení, Boží smilování zaslouží, i pro Samařana, který jen doufal, že snad taky pro něj... „*Kde je těch devět?*“ Kde jsou ostatní? Tak se ptá Pán Ježíš také nás dnes. Kde je naše vděčnost? Když se na chvíli zastavíme, podíváme zpátky a zamyslíme nad svým životem, vidíme, kolik je to událostí, zkušeností, kolik je těch Božích darů a Božích doteků! Potřebujeme se cvičit ve vděčnosti a nezapomínat na Boží dobrodiní...Tam, kde je vděčnost, tam je radost. - Každý den vidíme nové důkazy Boží dobroty. Dnešní slavnost Díkůvzdání je novou příležitostí k tomu, abychom poděkovali našemu Bohu za všechny Jeho dary. Především za dar nového života v Kristu a za naději pro věčnost. (2.10.2010 – B. Kaleta)